

REMISSYTTRANDE

Ert Dnr: KN2023/02645

Vårt Dnr: 2023_09

2023-04-25

kn.remissvar@regeringskansliet.se

REMISSVAR OM EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL FÖRORDNING OM NETTO-NOLLINDUSTRIN – NET ZERO INDUSTRY ACT.

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ovan nämnda remiss och vill framföra följande.

IKEM - Innovations- och kemiindustrierna i Sverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation som företräder 1.250 svenska och utlandsägda företag med cirka 70.000 medarbetare. Företagen arbetar med kemi i vid bemärkelse och står för en fjärdedel av industrins exportvärde och för en femtedel av industrins förädlingsvärde.

Våra medlemsföretag producerar bland annat viktiga insatsvaror som är nödvändiga i princip alla förädlingskedjor. Därför är företagets förmåga att bidra till sina kunders omställning en förutsättning för en lyckad omställning av samhället i stort. Företagen är utpräglat exportorienterade och utsatta för internationell konkurrens. En nyckel till framgång är global konkurrenskraft. Lika spelregler för industrin såväl inom som utanför Europa är en viktig förutsättning både för långsiktig tillväxt och omställning inom industrin.

Generellt om förslaget

Inledningsvis vill IKEM påtala att det är anmärkningsvärt att förslaget inte åtföljs av en konsekvensanalys. IKEM önskar att kommissionen ska genomföra en studie av globalt integrerade värdekedjor och utarbeta en konsekvensanalys, som analyserar ytterligare alternativ till stöd för en konkurrenskraftig industriell omvandling.

Tillståndsprocesser

Vi ser positivt på att man från EU kommissionens sida försöka åstadkomma snabbare och effektivare prövningsprocesser. För IKEM är det samtidigt viktigt att ett bibehållet miljöskydd säkerställs. Detta är helt avgörande för att vi ska ha ett gynnsamt industriklimat där investeringar blir verklighet i svensk industri som bidrar till omställning, utveckling, sysselsättning och välfärd. Förslaget är dock otydligt i hur snabbspåret ska påverka prövningssystemet i sin helhet.

IKEM är generellt negativa till förtursförfaranden i miljöprövningen och snabbspår som riskerar att leda till obalanser när vissa verksamheter prioriteras till nackdel för andra som tvingas kvar i de ordinarie processerna. Sannolikheten är också stor att prioriterade verksamheter kommer att vara beroende av oprioriterade verksamheter, varför tidsvinsterna i förlängningen kan visa sig mindre värda.

Industrin behöver långsiktiga villkor som skapar förutsägbarhet och förutsättningar för teknikutveckling och innovation. Alternativet riskerar att leda till en snedvridning av konkurrensen och undanträngningseffekter som riskerar att hämma teknikutvecklingen. Särbehandling och snabbspår bör därför undvikas. Att politiskt särbehandla vissa teknologier är inte en framtidssäker lösning. Förändringar av tillståndsprocessen bör vara generella och gälla för alla.

IKEM välkomnar syftet med förslaget om *One stop shop* för tillståndsprocesser och också att det tydligt anges att ansökningar ska kunna lämnas in digitalt. Dock tror vi att det är viktigt att fortsatt skilja på prövningar enligt miljöbalken och andra prövningar såsom exempelvis bygglov. Även när det gäller *one stop shop* så menar vi att det är olyckligt att de endast ska avse specifika typer av verksamheter och inte omfatta alla ansökningar. Användandet av tidsplaner och att man har en nära dialog tror vi är viktiga och bra verktyg för att en tillståndsprocess ska bli effektiv. Dock tror vi att det kan vara svårt att ange exakta tidsgränser i lagstiftning.

Netto noll teknologier

IKEM anser att det alltid är viktigt att reglering är teknikneutral, bland annat för att inte hindra innovation och utveckling, och anser därför att listan över "netto-noll tekniker" inte bör vara en uttömmande lista utan enbart bör ange exempel av industrier. Vi föreslår därför att listan kompletteras med en generell ytterligare "teknik": - Andra processer som uppnår samma klimatnytta som övriga listade tekniker.

IKEM vill också påtala att processer i "netto-noll tekniker" inte fungerar utan de ingående komponenter som de är beroende av vilket medför att ett snabbspår även skulle behövas för ingående värdekedjor för att uppnå önskad effekt. Vår bedömning är att om inte hela värdekedjan omfattas så får förslaget sannolikt endast en liten effekt på faktiska omställningsprojekt. Strategiska projekt bör omfatta alla investeringar för omställning. Strategiska projekt bör därför omfatta hela den förädlingskedja som berörs av en omställningsinvestering.

I listan av "netto-noll tekniker" inkluderar CCS men vi saknar CCU. Detta önskar IKEM justeras så att även CCU omfattas av listan av "netto-noll tekniker".

Slutligen vill IKEM påtala att det är viktigt att inte enbart vissa strategiska projekt prioriteras utan att investeringar i alla projekt som bidrar i den gröna omställningen blir prioriterade.

IKEM - Innovations- och kemiindustrierna i Sverige

Malin Johansson
Klimat- och Energiansvarig